

Kolégium rektora
14. 12. 2020

**Návrh smernice rektora
Etický kódex študentov
Slovenskej technickej univerzity v Bratislave**

Predkladá: **doc. Ing. Monika Bakošová, PhD.**
prorektorka

Vypracoval: **doc. Ing. Monika Bakošová, PhD.**
prorektorka

Zdôvodnenie: Návrh smernice rektora Etický kódex študentov STU v Bratislave vychádza z požiadavky zosúladenia vnútorného systému zabezpečovania kvality vzdelávania na STU v Bratislave so štandardmi SAA VŠ.

Návrh uznesenia: Kolégium rektora STU schvaľuje Návrh smernice rektora Etický kódex študentov STU v Bratislave

- a) bez pripomienok
- b) s pripomienkami

Smernica rektora

číslo: xx/2020 – SR

Etický kódex študentov Slovenskej technickej univerzity v Bratislave

Dátum: xx. 12. 2020

Slovenská technická univerzita v Bratislave, Vazovova 5, Bratislava

V Bratislave xx.xx.2020

Číslo xx/2020-SR

Rektor Slovenskej technickej univerzity v Bratislave (ďalej len „rektor“) v súlade s článkom 3 bod 1 písm. b) v spojení s článkom 5 bod 3 Smernice rektora číslo 4/2013-SR Pravidlá vydávania interných predpisov Slovenskej technickej univerzity v Bratislave

vydáva

nasledovnú smernicu rektora

**Etický kódex študentov
Slovenskej technickej univerzity v Bratislave****Čl. 1****Úvodné ustanovenia**

1. Slovenská technická univerzita v Bratislave (ďalej len „STU“) je moderná univerzita, ktorej ducha vytvárajú spoločne študenti a zamestnanci bez ohľadu na národnosť, rasu, pohlavie, sexuálnu orientáciu, vek či vierovyznanie, v duchu humanizmu, ľudskosti, slobody a demokracie, a tak rozvíjajú výskumno-vzdelávací odkaz slávnej Banskej akadémie v Banskej Štiavnici a moderných univerzít von Humboldtovského typu.
2. Etický kódex študentov Slovenskej technickej univerzity v Bratislave (ďalej len „Etický kódex študentov STU“) stanovuje etické princípy a normy správania sa študentov STU (ďalej len „študent“) s prihliadnutím na špecifiká ich postavenia v súlade s Ústavou Slovenskej republiky, so zákonom č. 131/2002 Z. z. o vysokých školách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, so Štatútom Slovenskej technickej univerzity v Bratislave a ďalšími právnymi predpismi a internými predpismi STU, ktoré majú vzťah ku štúdiu na STU.
3. Etický kódex študentov STU je vyjadrením morálnych princíпов a hodnôt uplatňovaných v prostredí STU. Etický kódex študentov STU osobitne upravuje etické zásady uplatňované vo vzdelávacej činnosti, vo vedecko-výskumnej, umeleckej a tvorivej činnosti, pri zverejňovaní výsledkov tvorivej činnosti a pri výkone ďalších činností.
4. Etický kódex študentov STU je pre študentov morálne záväzný.

Čl. 2

Etické zásady študentov

1. Uvedomujúc si svoju spoluzodpovednosť za nadobúdanie vedomostí, formovanie svojej osobnosti a výchovu k čestnosti a charakternosti, ako aj dopad vedeckovýskumnej, umeleckej a tvorivej činnosti na spoločnosť, sa študenti na všetkých jej súčiastiach zaväzujú dodržiavať zásady Etického kódexu študentov STU, vychádzajúceho z Európskeho kódexu etiky a integrity výskumu¹ a etických kódexov študentov iných vzdelávacích inštitúcií².
2. Študent za účelom dodržiavania morálnych a etických princípov a noriem správania:
 - a) plne rešpektuje princípy humanizmu, ľudskosti, slobody, demokracie a svojím konaním sa hlási k dodržiavaniu mravných princípov a etických zásad,
 - b) berie náležitý ohľad na bezpečnosť, zdravie a blahobyt spoločnosti, ostatných študentov a na ostatné dotknuté osoby,
 - c) podieľa sa na formovaní dobrých medziľudských vzťahov bez diskriminácie z dôvodu veku, pohlavia, sexuálnej orientácie, manželského stavu a rodinného stavu, rasy, farby pleti, zdravotného postihnutia, jazyka, politického alebo iného zmýšľania, príslušnosti k národnostnej menšine, náboženského vyznania alebo viery, odborovej činnosti, národného alebo sociálneho pôvodu, majetku, rodu alebo iného postavenia,
 - d) k učiteľom a k ostatným študentom a dotknutým osobám pristupuje v rámci rešpektu k úcte, k človeku, k slobode myslenia a tolerancie,
 - e) koná otvorene, čestne a spravodlivo a svojím správaním ide príkladom,
 - f) nedopúšťa sa osobného ponižovania, nemorálneho správania a nátlaku,
 - g) snaží sa o svoj osobný rast s cieľom stať sa ucelenou osobnosťou ako z odborného, tak aj z etického hľadiska,
 - h) nedopúšťa sa podvodného správania a zneužívania ostatných študentov,
 - i) odmieta akékoľvek výhody, ktoré by mohli plynúť z príbuzenského alebo iného vzťahu k učiteľovi alebo zamestnancovi STU,
 - j) odmieta akékoľvek výhody, ktoré by mohli plynúť z jeho funkčného alebo pracovného postavenia,
 - k) odmieta akékoľvek formy korupcie,
 - l) odmieta prejavy nátlaku založené na funkčnom alebo pracovnom postavení, akúkoľvek formu diskriminácie a nekolegiálne prejavy,

¹ Európsky kódex etiky a integrity výskumu, Európska federácia akadémií vied (ALLEA), 2018.

² Etický kódex študenta UPJŠ v Košiciach, 2014; Etický kódex študentov Žilinskej univerzity v Žiline, 2013; Etický kódex študenta UMB v Banskej Bystrici, 2015.

- m) neuplatňuje postoj falošnej kolegiality spočívajúci v tolerovaní prípadov porušovania všeobecných etických princípov a pravidiel Etického kódexu študentov STU,
 - n) rešpektuje akademické slobody spočívajúce najmä v práve vzdelávať sa, slobodne bádať a zverejňovať výsledky svojho bádania.
3. Študent vo vzdelávacej činnosti:
- a) vzdelávaciu činnosť považuje za prostriedok nadobúdania vedomostí, zručností a kompetencií potrebných pre ďalší rozvoj spoločnosti a formovania svojej osobnosti,
 - b) uvedomuje si, že štúdium na vysokej škole je náročný, tvorivý, vzdelávací proces rovnocenných účastníkov, ktorý vyžaduje vzájomný rešpekt učiteľov a študentov,
 - c) nesie zodpovednosť za proces učenia sa, zodpovedá za dosahovanie vlastných výsledkov vo vzdelávacom procese a prezentovanie týchto výsledkov, aktívne sa zapája do vzdelávacieho procesu, podieľa sa na zvyšovaní jeho kvality,
 - d) spolupracuje s ďalšími študentmi na skvalitňovaní vzdelávacieho procesu a v rámci svojich možností pomáha iným študentom zlepšovať výsledky vo vzdelávacom procese,
 - e) rešpektuje integritu osobnosti ostatných študentov, spoluvytvára pozitívnu a tvorivú atmosféru vo vzdelávacom procese i mimo neho.
4. Študent v oblasti bádania, vedecko-výskumnej, umeleckej a tvorivej činnosti:
- a) vedeckovýskumnú, umeleckú a tvorivú činnosť považuje za prostriedok na zvyšovanie úrovne poznania a kultúrneho dedičstva,
 - b) uvedomuje si a nesie zodpovednosť za originalitu a objektívnosť vlastnej tvorivej práce,
 - c) ručí za nepredpojatosť a korektnosť vo výklade výsledkov vlastnej tvorivej práce,
 - d) zodpovedá za primeranosť, presnosť a objektivitu použitých metód a dbá na to, aby nedošlo k skresľovaniu výsledkov,
 - e) výstupy práce dokumentuje a archivuje starostlivo a uvážene v súlade so zásadami správy údajov FAIR (vyhladateľnosť, prístupnosť, interoperabilita a opakovaná použiteľnosť)¹,
 - f) svoju vedeckú alebo umeleckú činnosť buduje na najnovšom vývoji vo svojom študijnom odbore,
 - g) pracuje s overenými faktami na základe vedeckej, či výskumnej činnosti,
 - h) za samozrejmé považuje sprístupňovanie výsledkov svojej vedeckej, umeleckej a tvorivej činnosti za podmienok obvyklých v jeho študijnom odbore,
 - i) dodržiava špecifické pravidlá profesionálnej etiky daného študijného odboru,

- j) dbá na korektnosť pri aplikovaní a prenose technológií,
 - k) odmieta a netoleruje vytváranie vymyslených výsledkov a ich zaznamenávanie tak, ako keby boli skutočné (fabrikácia), manipuláciu s výskumným materiálom, zariadeniami alebo procesmi alebo neopodstatnenú zmenu, vynechanie alebo vypustenie dát alebo výsledkov (falšovanie) alebo doslovné alebo upravené prisvojovanie si myšlienok, nápadov alebo výsledkov výskumu inej osoby a ich prezentáciu alebo publikovanie bez primeraného vyjadrenia vzťahu k pôvodnému zdroju (plagiátorstvo),
 - l) dbá na opravu dodatočne zistených chybných údajov, výsledkov alebo záverov na rovnakej úrovni uverejnenia ako boli pôvodne predložené,
 - m) zaobchádza s predmetmi výskumu, či už ide o človeka, zvieratá, alebo predmety fyzickej, biologickej, environmentálnej alebo kultúrnej povahy, s rešpektom, starostlivosťou a v súlade s právnymi a etickými predpismi,
 - n) pri práci s biologickými materiálmi, živými organizmami, či materiálmi osobitnej povahy venuje zvýšenú pozornosť etickým princípom, ktoré sa na takúto prácu vzťahujú.
5. Študent pri zverejňovaní výsledkov tvorivej činnosti:
- a) výsledky vedeckého výskumu nepodliehajúce utajeniu publikuje transparentne, presne, otvorene a čestne, pričom sa usiluje o verejnú dostupnosť výsledkov výskumu podporovaného z verejných zdrojov,
 - b) nepublikuje nedôveryhodným spôsobom a nevyužíva sporné publikačné platformy, ako napríklad tzv. predátorské časopisy,
 - c) výsledky svojej práce, dokumenty a diela podpisuje svojim menom a uvádza mená kolegov, ktorí sa na získaní výsledkov podieľali, pričom uvádza STU a svoje pracovisko,
 - d) rešpektuje autorské práva, práva pôvodcov vynálezov a úžitkových vzorov, koná v súlade s platnými pravidlami ochrany duševného vlastníctva.
6. Študent pri výkone ďalších činností:
- a) je si vedomý možnosti voliť a kandidovať do akademických samosprávnych orgánov STU a fakulty STU,
 - b) vzniknuté problémy rieši prioritne so svojimi právoplatne zvolenými zástupcami v orgánoch akademickej samosprávy,
 - c) dištancuje sa od šírenia hoaxov a konšpiračných teórií, ktoré sú založené na ideách jednotlivcov,
 - d) osobitne dbá na ochranu životného prostredia,
 - e) mimo študijné aktivity vykonáva nad rámec svojich riadnych študijných povinností a tak, aby neohrozovali a neboli v konflikte s rozsahom a kvalitou jeho študijných výkonov na STU,

- f) využíva svoje schopnosti, poznatky, skúsenosti a zručnosti k šíreniu dobrého mena STU,
- g) je hrdý na svoju príslušnosť k STU a jej jednotlivým súčastiam, vo svojej činnosti koná vždy tak, aby zachoval vážnosť a vysoký spoločenský kredit STU.

Čl. 3

Porušenie etických zásad študentov STU

1. Študent si uvedomuje, že správaním, ktoré nie je v súlade so zásadami uvedenými v tomto Etickom kódexe študentov STU poškodzuje záujmy STU a z takéhoto správania môžu byť na základe rozhodnutia disciplinárnej komisie fakulty STU alebo disciplinárnej komisie STU vyvolané dôsledky v súlade s Disciplinárnym poriadkom STU pre študentov.

Čl. 4

Záverečné ustanovenia

1. Akékoľvek zmeny a doplnenia tohto Etického kódexu študentov STU sú možné len na základe číslovaných, rektorom podpísaných, dodatkov k nemu.
2. Tento Etický kódex študentov STU nadobúda platnosť dňom jeho podpísania rektorom a účinnosť dňom 1. január 2021.

prof. Ing. Miroslav Fikar, DrSc.
rektor